

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Børge Andreas Heggen Johansen
Døvingssida 551
6210 VALLDAL

Vår dato: 17.02.2017
Vår ref.: 201400143-10
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tord Solvang
22959248/toso@nve.no

Oversendelse av NVEs vedtak – Søknad om Illgjølet kraftverk i Norddal kommune i Møre og Romsdal

Heggeelva er del av Valldalsvassdraget som ble varig vernet gjennom Verneplan I (1973). I stortingsvedtak av 18. februar 2005 nr. 240 ble det åpnet for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt inntil 1 MW i verna vassdrag. Etter NVEs beregninger utgjør det omsøkte utbyggingsalternativet for Illgjølet kraftverk om lag 2,3 MW. Søknaden inneholder ikke andre alternativer under 1 MW. NVE avslår derfor søknaden uten videre saksbehandling, jf. vannressursloven § 24, andre ledd, bokstav c.

Bakgrunn

Illgjølet Kraft AS søkte 18.12.2013 om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Illgjølet kraftverk i Heggeelva i Norddal kommune. Heggeelva er en sideelv til Valldalsvassdraget som ble varig vernet gjennom den første verneplanen for vassdrag i 1973.

Illgjølet kraftverk vil utnytte et fall på 353 m i Heggeelva, fra inntak på kote 448 til kraftstasjon på kote 95. Vannveien vil bestå av 1540 m nedgravde rør som legges på østsiden av elva. Kraftverket vil ifølge søknaden ha en installert effekt på 0,99 MW og en midlere årsproduksjon på 6,6 GWh. I opprinnelig søknadsutkast ble det søkt om en største slukeevne på 410 l/s. Dette ble senere endret til 820 l/s, hvilket utgjør om lag 200 % av middelvannføringen på 409 l/s. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1540 m lang strekning av Heggeelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 83 l/s sommer (1.5 – 30.9) og 75 l/s vinter (1.10 – 30.4).

NVEs saksbehandling

Tilbakemelding på søknadsutkast

NVE anmodet søker i e-post den 22.12.2016 om å vurdere alternative utbyggingsløsninger med redusert slukeevne. Dette siden den da omsøkte slukeevnen på 100 % av middelvannføringen generelt vurderes som *svært høyt* for et nytt kraftverk i et verna vassdrag. Søker ble også bedt om å gjennomgå det hydrologiske grunnlaget og produksjonsberegningene, siden NVEs forberedende gjennomgang av søknaden hadde avdekket større avvik.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE mottok et oppdatert søknadsutkast på e-post fra søker den 3.2.2017. I det oppdaterte utkastet var slukeevnen økt til 200 % av middelvannføringen, og det fremgikk av søknadens punkt 3.18 at ingen alternative utbyggingsløsninger var vurdert som aktuelle. Søker skrev videre at de ikke hadde anledning til å gjennomgå det hydrologiske grunnlaget eller produksjonsberegningene.

Høring

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kapittel 3. I henhold til vannressursloven § 24, andre ledd, bokstav c kan NVE unnlate kunngjøring dersom det er klart at en søknad må avslås. NVE har vurdert søknaden etter denne bestemmelsen, og saken har følgelig ikke vært på høring.

NVEs vurdering

Kraftutbygging i vernede vassdrag

Heggeelva er en del av Valldalsvassdraget som ble varig vernet gjennom den første verneplanen for vassdrag i 1973. Verneplanvedtaket innebærer i utgangspunktet at hele vassdragets nedbørfelt er vernet mot vannkraftutbygging. I stortingsvedtak av 18. februar 2005 nr. 240 ble det åpnet for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt inntil 1 MW i vassdrag som er vernet etter verneplan for vassdrag. En klar forutsetning for å gi konsesjon er at verneverdiene ikke blir svekket, jf. vannressursloven § 35 post 5 og 8.

Forholdet til grensen på 1 MW

Etter innsendelse av oppdatert søknadsutkast foretok NVE en mer inngående gjennomgang av det hydrologiske grunnlaget og produksjonsberegningene. NVEs gjennomgang viser at det ikke er samsvar mellom omsøkt slukeevne og installert effekt. Sammenhengen mellom turbinytelse, slukeevne og fallhøyde er gitt ved formelen under. Tekstutdraget er hentet fra s. 83 i NVE-veileder 1/2010 «*Veileder i planlegging, bygging og drift av små kraftverk*».

8.6.3 Turbinvalg

Fastlegging av turbinstørrelse

Karakteristiske naturgitte parametere for turbinytelsen er først og fremst vannføring og fallhøyde. Turbinytelsen er uttrykt ved følgende formel:

Turbinytelse:	$P_t = \rho \cdot g \cdot Q \cdot H_n \cdot \eta$	[W]
hvor:	ρ	- Vannets spesifikke vekt [1000 kg/m ³]
	g	- Tyngdens akselerasjon [9,81 m/s ²]
	Q	- Turbinvannføring [m ³ /s]
	H_n	- Netto fallhøyde [m]
	η	- Turbinvirkningsgrad [-]

Netto fallhøyde er brutto fallhøyde fratrasket falltap i vannveien (vanligvis i størrelsesordenen 2 – 5 %). Turbinvirkningsgraden avhenger av fallhøyde og turbintype, men ligger typisk i størrelsesordenen fra 85 % til 95 % i bestpunktet.

Illgjølet kraftverk er omsøkt med en brutto fallhøyde på 353 m og en største slukeevne lik 0,82 m³/s. Med 4 % falltap og 85 % virkningsgrad gir det en installert effekt på over 1 MW:

$$Turbinytelse (W) = 1000 \frac{kg}{m^3} \cdot 9,81 \frac{m}{s^2} \cdot 0,82 \frac{m^3}{s} \cdot 353 m (100 - 4) \% \cdot 85 \% = 2\,293\,321 W$$

Etter NVEs beregninger utgjør det omsøkte utbyggingsalternativet for Illgjølet kraftverk om lag 2,3 MW, hvilket er over grensen på 1 MW som Stortinget har fastsatt. NVE finner derfor at det ikke er grunnlag for å ta søknaden til videre behandling.

Til orientering kan det opplyses at slukeevnen for Illgjølet kraftverk må begrenses til om lag 0,36 m³/s for å havne under grensen på 1 MW.

Konklusjon

Heggeelva er del av Valldalsvassdraget som ble varig vernet gjennom Verneplan I (1973). I stortingsvedtak av 18. februar 2005 nr. 240 ble det åpnet for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt inntil 1 MW i verna vassdrag. Etter NVEs beregninger utgjør det omsøkte utbyggingsalternativet for Illgjølet kraftverk om lag 2,3 MW. Søknaden inneholder ikke andre alternativer under 1 MW. NVE avslår derfor søknaden uten videre saksbehandling, jf. vannressursloven § 24, andre ledd, bokstav c.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet, jmfør forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE innen **13.03.2017**. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: